

με τους μισθούς να τείνουν στον... πάτο των 650 ευρώ



του **Δημήτρη Σταμούλη**

Ως «αποκατάσταση και αναμόρφωση του πλαισίου» των συλλογικών διαπραγματεύσεων, μεσολάβησης και διαιτησίας παρουσιάστηκε το νομοσχέδιο για τις συλλογικές συμβάσεις και τους μισθούς του υπουργείου Εργασίας που στάλθηκε στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Ωστόσο μέσα στο πολυσέλιδο κείμενο των 6500 περίπου λέξεων και των 17 άρθρων διακρίνει κανείς περισσότερο την... διατήρηση κομβικών αντεργατικών ρυθμίσεων που επιβλήθηκαν με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 6/2012, της πρώτης μνημονιακής κυβέρνησης Γ. Παπανδρέου, παρά την όποια «τροποποίησή» τους, πόσω μάλλον την κατάργησή της.

«Άταφος νεκρός» του νομοσχεδίου είναι οι κλαδικές συμβάσεις οι οποίες παραμένουν εξοβελισμένες, και πρακτικά καταργημένες, καθώς δεν ορίζεται η επαναφορά τους στο προ 2010 καθεστώς αλλά ουσιαστικά από μηδενική βάση. Οι προθέσεις του υπουργού Εργασίας Π. Σκουρλέτη και της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ- ANΕΛ δείχνουν να εναρμονίζονται με αυτές των βιομηχάνων του ΣΕΒ, που ήδη από τις πρώτες επαφές τους με την ΓΣΕΕ ενόψει διαπραγματεύσεων για τη νέα ΕΓΣΣΕ, τάχθηκαν αφενός «υπέρ του θεσμού των συλλογικών συμβάσεων», αλλά διαφώνησαν με τον καθορισμό των κατώτατων ορίων δια νόμου, όπως και με την επαναφορά των τριετιών!

Η πολυδιαφημισμένη διακήρυξη της νέας κυβέρνησης για θέσπιση κατώτατου μισθού 751 (μεικτών) ευρώ οδηγείται σε αναβολή... 15 μηνών, καθώς με βάση τους διατυπωμένους σχεδιασμούς οι κατώτεροι μισθοί θα ανέλθουν σε αυτό το ύψος την 1.7.2016, δηλαδή ενάμιση χρόνο μετά την συγκρότηση της νέας κυβέρνησης! Το μετέωρο ενδιάμεσο βήμα των 650 ευρώ προσδιορίζεται χρονικά για την 1η Οκτωβρίου 2015. Αυτό είναι και η μόνη «βάση» με την οποία θα προσέλθουν σε διαπραγματεύσεις για υπογραφή νέων κλαδικών συμβάσεων τα εργατικά συνδικάτα.

Ζήτημα κλειδί του νομοσχεδίου Σκουρλέτη είναι το άρθρο 17 για τις «Καταργούμενες - Μεταβατικές Διατάξεις». Ενώ από τη μια σημειώνεται ότι «από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται η Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 6/2012», από την άλλη διατυπώνεται με σαφήνεια ότι «Συλλογικές συμβάσεις εργασίας και διαιτητικές αποφάσεις που έληξαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 της ΠΥΣ 6/2012 δεν αναβιώνουν». Δηλαδή, καμιά από τις κλαδικές ή επιχειρησιακές συμβάσεις που ήταν σε ισχύ προ μνημονίων, δεν επανέρχεται σε ισχύ και το μόνο «δεδομένο» που θα έχουν τα συνδικάτα κατά τις συλλογικές διαπραγματεύσεις με τους εργοδότες θα είναι τα... 650 μεικτά. Καθώς δε... σκίστηκε ούτε και το «Μνημόνιο III», το οποίο επέβαλε την κατάργηση μετά το 2012 του επιδόματος γάμου και το «πάγωμα» του επιδόματος τριετιών (ωρίμανσης), τα οποία βελτίωναν καθοριστικά τους εργατικούς μισθούς και το εισόδημα των εργαζομένων, οι εργοδότες θα μπορούν να προσέρχονται στις διαπραγματεύσεις χωρίς να είναι υποχρεωμένοι να υποχωρήσουν στο παραμικρό εργατικό αίτημα. Έτσι, με την κυβερνητική αυτή επιλογή, ικανοποιείται μια πάγια θέση του κεφαλαίου και των δανειστών ΕΕ-ΔΝΤ-ΕΚΤ, που είχαν επιβάλει τη διάλυση των συλλογικών συμβάσεων, ώστε να επιβληθούν απρόσκοπτα η κατακρεούργηση των μισθών και οι ατομικές συμβάσεις.

Εάν ληφθεί υπόψη ότι οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα κατά τα δύο τρίτα περίπου, αμείβονται με βάση τις κλαδικές συμβάσεις, και μόλις το ένα τρίτο με την εθνική σύμβαση, μπορεί κανείς να αντιληφθεί το πόσο μικρό είναι το εύρος των εργατικών μισθών που θα επηρεαστούν ανοδικά από την εφαρμογή του κυβερνητικού νομοσχεδίου. Δεν είναι υπερβολή να εκτιμηθεί ότι είναι πιο πιθανό η εργοδοσία να συμπιέζει το μέσο «επίσημο» εργατικό μισθό προς τα «650», εν μέσω τεράστιας ανεργίας και ευρείας εφαρμογής στους χώρους δουλειάς προγραμμάτων με μισθούς ψίχουλα τύπου βάουτσερ, κοινωφελούς εργασίας, μαθητείας κ.α., παρά ότι τα εργατικά συνδικάτα, όντας αδύναμα, κατακερματισμένα και ελεγχόμενα από τον υποταγμένο και εργοδοτικό συνδικαλισμό, θα πιέζουν τους μισθούς προς τα πάνω, υπερνικώντας τις εργοδοτικές αξιώσεις. Όλα αυτά δεν διαφοροποιούνται ουσιωδώς από μέτρα όπως η επαναφορά της μονομερούς προσφυγής στον ΟΜΕΔ ή η παράταση για έξι -αντί τριών- μήνες της μετενέργειας των ΣΣΕ.

Πάντως αξίζει να επισημανθούν και ορισμένες περίεργες «παραλείψεις» του νομοσχεδίου σε σχέση με τον πρότερο νόμο 1876/1990. Για παράδειγμα, απαλείφεται ολόκληρο το άρθρο 7 του νόμου αυτού, το οποίο όριζε ρητά πως οι ατομικές συμβάσεις ήταν επικρατέστερες μόνο στις περιπτώσεις που είχαν καλύτερους όρους για τους εργαζόμενους. Αν ισχύσει κάτι τέτοιο, τότε οι ατομικές συμβάσεις θα παραμένουν σε ισχύ στους χώρους εργασίας, με τις κλαδικές συμβάσεις να ακυρώνονται στην πράξη ό,τι και να περιλαμβάνουν. Επίσης ερωτηματικά προκαλεί η αφαίρεση της παραγράφου 1, από το άρθρο 10 του ίδιου νόμου, που όριζε ότι «αν η σχέση εργασίας ρυθμίζεται από περισσότερες ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις εργασίας, εφαρμόζεται η πιο ευνοϊκή για τον εργαζόμενο», ενώ η μόνη αναφορά στη «συρροή» είναι η υπερίσχυση της κλαδικής, ομιλικής ή επιχειρησιακής ΣΣΕ εφόσον υπερισχύει από ομοιοεπαγγελματική. Τέλος, στο άρθρο 7 του νομοσχεδίου έχει απαλειφθεί το ότι «θεωρείται ότι έχει αόριστη διάρκεια», από κάθε συλλογική σύμβαση εργασίας που προβλέπει διάρκεια ισχύος πέρα από ένα έτος, όπως όριζε σχετικό άρθρο στον 1876/1990.

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΡΙΝ στις 26 Απρίλη 2015